

Ankenævnet for Forsikring

Den 17. april 2024 blev i sag nr. 99906:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

AP Pension
Østbanegade 135
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I klage af 30/5 2023 har klagerens advokat bl.a. anført:

"Som advokat for [klageren] retter jeg henvendelse til Ankenævnet for Forsikring i anledning af, at [klageren] har fået stoppet sine løbende udbetalinger for erhvervsevnetab.

[Klageren] har en ordning tegnet hos AP Pension, hvor det af betingelserne § 33 fremgår følgende:

§ 33

Stk. 1. Generelt

AP Pension udbetaler en løbende forsikringsydelse, hvis forsikredes erhvervsevne i forsikringstiden bliver nedsat med 1/2 respektive 2/3 af den fulde erhvervsevne på grund af forsikredes sygdom eller ulykke, og forsikrede på baggrund heraf oplever et indtægtstab.

Det fremgår af forsikredes pensionsoversigt, om forsikrede har ret til udbetaling ved 1/2 eller 2/3 erhvervsevnenedsættelse.

Erhvervsevnenedsættelsen skal kunne dokumenteres efter undersøgelser på et lægefagligt anerkendt grundlag og i overensstemmelse med den lægefaglige tradition.

Erhvervsevnen skal være nedsat i dækningsberettiget grad, og indtægtstabet til stede, uafbrudt i en karenperiode på 3 måneder, før forsikringen kan komme til udbetaling, og forsikringsbegivenheden dermed indtræder. Forsikringen skal ligeledes være i kraft i hele karenperioden. En anden karenperiode kan være aftalt. Karenperiodens længde fremgår af forsikredes pensionsoversigt.

Karenperioden løber tidligst fra det tidspunkt, hvor forsikrede har konsulteret en læge.

AP Pension foretager både en vurdering af, om erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, jf. stk. 2 om 'Vurdering af erhvervsevnetabet', samt en vurdering af det konkrete indtægtstab, jf. stk. 3 om 'Udbetalingens størrelse'.

Stk. 2. Vurdering af erhvervsevnetabet

I vurderingen af, om forsikredes erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad, indgår en helbredsmæssig og en økonomisk vurdering. AP Pension vurderer således, om forsikredes mulighed for at opretholde en passende indtjening er nedsat i dækningsberettiget grad som følge af forsikredes helbredsmæssige begrænsninger.'

Klageren blev med virkning fra 1. oktober 2012 ansat som [stilling] på [virksomhed1].

Den 4. november 2012 blev han involveret i et trafikuheld og blev i bilen ramt af et rådyr, der forinden er påkørt af en anden bil. Rådyret flyver direkte igennem forruden, videre gennem bilen og ud af bagruden. Under vejs rammer rådyret klageren.

Der er tale om et alvorligt uheld, hvor klager sidder fastklemt i bilen og bliver frigjort på spineboard. Han får også en større tandskade.

[Klageren] gennemgår et længere afklaringsforløb, hvilket munder ud i, at klager den 16. juni 2017 bevilges fleksjob.

AP Pension er påbegyndt udbetaling efter anmodning fra klager.

AP Pension får udarbejdet en 152 sider lang OSINT-rapport den 13. december 2022.

På basis af denne rapport, retter [selskabets advokat] den 23. december 2022 henvendelse til [klageren], kopi af skrivelsen vedlægges som bilag 1. Man meddeler i denne skrivelse, at udbetalingen stoppes og tager forbehold for at ophæve forsikringen.

Som bilag 2 vedlægges skrivelse af 10. februar 2023 til [selskabets advokat], hvor undertegnede svarer på vegne af [klageren]. I skrivelsen anføres bl.a.:

'I den forbindelse skal man erindre om, at [klageren], i og med, at han er bevilget et fleksjob, jo rent faktisk har en resterhvervsevne og dermed også en funktionsevne.

Ydermere er [klageren] yderst pikeret over, at han så at sige er blevet overvåget.

I forbindelse med modtagelsen af skrivelsen fra AP pension, har min klient talt om episoden til venner og bekendte.

I den anledning er der kommet nogle tilkendegivelser fra venner og bekendte.

I den forbindelse har [person1] og [person2] den 10. januar 2023 udarbejdet en erklæring, hvor man beskriver, at [klageren] ikke arbejder for [virksomhed2], men derimod blot deler diverse opslag grundet nær relation gennem 25 år og af opbakning til virksomheden.

Herudover har [person3] den 12. januar 2023 beskrevet, hvordan situationen er.

Denne erklæring er også afgivet med tilsvarende indhold af [person4], [stilling] hos [virksomhed2], den 12. januar 2023.

Endvidere er erklæringen afgivet den 12. januar 2023 af [person5], [person6], [person7] og [person8].

Herudover vedlægger jeg en erklæring fra 16. januar 2023 fra min klients tidligere chef, administrerende direktør i [virksomhed1], [person8], hvor han beskriver forløbet før 2021-ulykken og hvad der er sket efterfølgende.

Endelig vedlægges der en erklæring fra [virksomhed4] udarbejdet af [person9] den 10. januar 2023.

Jeg vedlægger også erklæring fra [person10] af 15. januar 2023, der beskriver, hvordan han har kendt [klageren] og hvad der er hans umiddelbare vurdering i forhold til den overvågning, der har fundet sted, ligesom han argumenterer for, at [klageren] efter hans opfattelse ikke foretager sig noget, der ikke skulle være i overensstemmelse med bevilling af fleksjob.

Som det fremgår, forsøgte han efter skaden at bevare tilknytningen til arbejdet.

Som følge af symptomerne har [klageren] ikke været i stand til at fortsætte på arbejdsmarkedet på normale vilkår. På trods af skånehensyn, måtte han successivt trappe ned i tid og han fik i 2017 tilkendt fleksjob 17 timer ugentligt, men har siden oktober 2019 arbejdet cirka 15 timer om ugen som salgskonsulent, hvor der er en meget stor fleksibilitet og hvor han har mulighed for at fordele arbejdstiden, som han vil og dermed har haft mulighed for at hvile sig. Arbejdet består primært af telefon og email kontakter, og de mere praktiske opgaver foretages af en sekretær.

Jeg kan forstå, at det man hovedsageligt bygger sagen på, er hvad man har fundet på sociale medier lagt op af [klagerens] ægtefælle.

Med til historien hører, at [klageren] er [udenlandsk] gift og han har været i [land] i følgende perioder:

1. september 2018 - 16. september 2018

24. oktober 2018 - 23. november 2018

16. januar 2019 - 1. februar 2019

15. marts 2019 - 1. april 2019

29. august 2019 - 29. september 2019 - blev gift

15. december 2019 - 16. januar 2020

30. marts 2022 - 16. april 2022

31. oktober 2022 - 13. december 2022

Som det ses heraf, har [klageren] hyppigt været i [land]. I de perioder, hvor der er lagt billeder op, er dette fra [land], hvor han ikke er i en arbejdssituation. Det vil sige, at de 15 timer han normalt bruger på arbejde, kan han jo så at sige bruge til noget andet, når han er i [land].

Herudover skal jeg oplyse, at [klageren] har lavet en redegørelse, der vedlægges i kopi, for de enkelte punkter, der fremgår af Osint rapporten.

Ved dette tilbageviser han, at det af Osint rapporten fremkomne beskriver, at der er en erhvervsevne/arbejdsevne ud over fleksjobbet.

Som det også fremgår, har min klient haft med golf at gøre. I den forbindelse skal det fremhæves, at [klageren] er tidligere elitespiller i ...

I den forbindelse skal jeg i øvrigt henvise til, i forhold til min klients goldspil, afgørelsen FED 2004.2941 Ø. Her fremgår det af landsrettens bemærkninger: 'Sagsøgeren har af egen læge været tilrådet at fortsætte sit golfspil på amatørplan, hvorfor de oplysninger som sagsøgte har indhentet på internettet om sagsøgerens golfhandicap og deltagelse i turnering, er uden enhver betydning for vurderingen af, om sagsøgeren har nedsat erhvervsevne, således som fastsat af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring...'

På den baggrund mener jeg, at de billeder og andet man har brugt, som i sagens natur er øjebliksbilleder, jo ikke giver et dækkende billede for, hvordan min klients arbejdsmæssige og erhvervsmæssige situation er.

Der er ikke nogen som helst dokumentation for, at dette her kan konverteres til arbejdssevne/erhvervsevne.

Derfor skal jeg fastholde, at [klageren] er berettiget til forudsat udbetaling og præmiefritagelse.

Min klient har indhentet erklæring den 7. februar 2023 hos egen læge ... Lægen beskriver ganske udmærket samspillet/modspillet mellem smerter/sygdom og erhvervsevne/arbejdsevne. Det er også beskrevet, at det samspil er anderledes, når der er ferie og igen afhængigt af, hvor ferien afholdes.

Lægen beskriver således, at der ikke er nogen diskrepans mellem funktionsniveau beskrevet i Osint-rapporten og det funktionsniveau, der kan udledes af lægeerklæringerne.'

Ved skrivelse af 17. marts 2023, jfr. bilag 3 fastholder man fra AP Pensions side, at [klageren] ikke er berettiget til udbetaling, men når dog frem til, at AP Pension har besluttet ikke at ophæve forsikringen, men fastholder ophør af udbetalingerne.

Dette er [klageren] ikke tilfreds med, hvilket er baggrunden for, at sagen indbringes for Ankenævnet for Forsikring.

Sammenfattende:

Det gøres fra [klagerens] side gældende, at han fortsat opfylder betingelserne for udbetaling.

Det gøres gældende, at i og med, at man er tilkendt et fleksjob, så har man jo dokumenteret, at man har en nedsat arbejdsevne.

Det skal særligt fremhæves, at hovedparten af indholdet i OSINT-rapporten vedrører en periode, hvor [klageren] har ferie.

Det skal sammenholdes, at [klageren], i forhold til rapporterne, for det meste både har fri og har en resterhvervsevne.

Der er alene tale om brudstykker og der er ikke vist billeder af en sammenhængende hel dag.

Det fremgår af lægeerklæringen fra [egen læge], jfr. bilag 4, at der ikke er uoverensstemmelse mellem [klagerens] funktionsniveau og det, der ses på billederne.

Det er AP Pension, der har bevisbyrden for, at [klageren] ikke længere opfylder betingelserne for udbetaling.

Denne bevisbyrde er ikke løftet af AP Pension.

Derfor er [klageren] berettiget til fortsat udbetaling."

Selskabet har den 4/8 2023 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Klager var impliceret i en alvorlig trafikulykke i 2012. I 2017 blev han tilkendt fleksjob med 15 timer om ugen. Samme år begyndte han at modtage ydelser i henhold til sin forsikring. Parternes tvist angår, om – sådan som det er AP Pensions opfattelse – klagers helbred og funktionsniveau er bedret, svarende til at han kan arbejde de yderligere timer om ugen, der medfører, at han ikke længere er berettiget til udbetaling af ydelser og præmiefritagelse.

2. FORSIKRINGSBETINGELSER

Af forsikringsbetingelserne, AP Netlink 2019 A (bilag A), fremgår følgende om den generelle vurdering af erhvervsevnen: *Erhvervsevnen anses for nedsat i dækningsberettigende grad, når AP Pension – på baggrund af lægers oplysninger om forsikredes helbredsforhold – skønner, at forsikredes indtjeningsmuligheder i alle erhverv er nedsat af helbredsmæssige årsager.*

3. SAGSFREMSTILLING

3.1 Baggrund

Klager pådrog sig ved en alvorlig ulykke den 4. november 2012 et brud på kæben, mistede flere tænder, fik piskesmæld og prolaps i nakken. Han havde efterfølgende smerter i store dele af kroppen og var kognitivt belastet. Klager var sygemeldt frem til den 31. december 2012, hvorefter han genoptog sit arbejde. I november 2013 blev han delvist sygemeldt med en arbejdstid på 20 timer om ugen, indtil han den 21. november 2016 blev endeligt sygemeldt.

Den 27. november 2015 blev klager udredt ved en neuropsykolog. Klager medbragte en 46 punkter lang liste over gener. Af denne fremgik bl.a.: *'Hovedpine konstant', 'orke ikke selskab omkring mig', 'lysfølsom', 'stikkende hovedpine – som en kniv der bores rundt i hovedet', 'kæbesmerter', 'rygsmerter', 'fingre der sover', 'vil ikke have medicin, vil ikke være dopet eller omtumlet', 'problemer med at rejse mig op', 'mister balancen'* (bilag B).

Klager ansøgte den 12. juni 2017 (bilag C) om tab af erhvervsevne ved AP Pension og indsendte tillige en 'skadesanmeldelse ulykkesforsikring' (bilag D). Sammen med skadesanmeldelsen havde

klager vedlagt en liste med angivelse af symptomer fordelt på 53 punkter. Mange af punkterne var identiske med de gener, som klager havde anført på listen til neuropsykologen i 2015. Klager havde nu bl.a. også angivet *'at tale med folk hvor jeg skal dreje hovedet, giver smerter med det samme', 'går til let fitness forsøger at spille golf (...) spiller kun korthuls baner for at komme ud i den friske luft', 'tåler ikke medicin, bivirkningerne har for store konsekvenser for mig', 'meget uro i benene og fødderne, kan ikke sidde eller ligge stille, og kan heller ikke gå eller stå for det smerter også meget', 'problemer i ryggen, skal ikke gå langt før det smerter til i ryggen'.*

Den 30. juni 2017 blev klager tilkendt fleksjob som ... med en arbejdstid på 15 timer om ugen (100 % effektivitet) i virksomheden [virksomhed1] (bilag E).

Ved brev af 2. september 2017 (bilag F) meddelte AP Pension, at man vurderede, at klager opfyldte

betingelserne for bidragsfritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne fra 1. marts 2017. Man anførte videre, at det var vigtigt, at klager gav selskabet besked, hvis der var ændringer i hans situation, da ændringerne kunne have indflydelse på, om han fortsat kunne få udbetaling ved tab af erhvervsevne og bidragsfritagelse samt på udbetalingens størrelse. Klager skulle bl.a. give besked, hvis der var ændringer i hans helbredstilstand, eller hvis han ophørte i sit fleksjob.

Den 1. december 2018 fik klager nyt fleksjob i virksomheden [virksomhed5], CVR ... der var registreret under branchekode ...

Den 15. oktober 2019 fik klager igen nyt fleksjob (15 timer om ugen) i firmaet [virksomhed4] (bilag G).

Den 2. marts 2021 blev klager undersøgt af speciallæge i neurologi ... Af journalnotat af samme dato (bilag H) fremgår, at klager oplyste om *'... vedvarende konstant overvejende højresidig hovedpine, dels en konstant hovedpine af trykkende type, dels en hyppigt optrædende dunkende hovedpine, som opstår flere gange i løbet af dagen, og hvor intensiteten af hovedpinen ligger på omkring 8 på VAS-skalaen. Herudover konstante nakkesmerter specielt på højre side og med udstråling ud i begge overekstremiteter mest udtalt på højre side, og ned i samtlige fingre, og hvor der er forværring i tilslutning til fysiske og statiske belastninger, og med en smerteintensitet omkring 6-7 på VAS-skalaen. Endvidere kroniske lænderygssmerter særligt på højre side uden distinkt udstråling og med en intensitet omkring 6 på VAS-skalaen.'*

Den 20. august 2022 indsendte klager som led i AP Pensions opfølgning, udfyldt og underskrevet funktionsskema og erklæring om erhvervsevne (bilag I og bilag J). I funktionsskemaet henviste klager til et vedlagt bilag, hvori klager beskrev, hvad han kan på henholdsvis gode og dårlige dage. Herudover vedlagde klager bilag med en liste over 52 daglige gener, bl.a.

- *'orke ikke selskab omkring mig, lever i en sort lejlighed med alt trukket for pga. lyset, det giver mig mere ro.*
- *Meget uro i benene og fødderne kan ikke sidde eller ligge stille og kan heller ikke gå eller stå for det smerter også meget.*
- *problemer i ryggen, skal ikke gå langt for at det smerter til i ryggen*
- *Problemer med at rejse mig op og gå pga. smerter*
- *Mister balancen Svimmelhed. '*

I erklæring om erhvervsevne svarede klager benægtende på spørgsmålet, om hans helbredstilstand havde ændret hans funktionsniveau siden tilkendelsen. Klager oplyste, at han udover fleksjobbet arbejdede frivilligt 3 timer første tirsdag i måneden, hvis helbredet tillod det.

3.2 AP Pensions undersøgelser på internettet

AP Pension har indhentet oplysninger om klager fra åbne kilder på internettet (bilag K samt video-filerne bilag L (kort version) og bilag M (fuld længde)).

Den 6. december 2018 (bilag K, s. 156) blev der postet en video på Facebook, hvor klager stod i vandkanten af et bølgende hav sammen med en kvinde, som væltede og som klager hjalp op. Samme dag blev der postet adskillige fotos af klager, hvor klager bl.a. stod med en golfbag og i en anden situation tilsyneladende dansede, ligesom han i en tredje situation var til en fest med flere gæster.

Den 20. januar 2019 (s. 102-104) blev der på Facebook postet tre fotos af klager, hvor han bl.a. bar en pige (et barn) på ryggen/nakken. I en video fra den 21. januar 2019 (s. 155) bar klager en pige på ryggen i en pool. Den 29. januar 2019 blev der postet tre fotos, hvor klager også bar en pige på ryggen. (s. 99-101)

Den 18. marts 2019 (s. 97-98) blev der på Facebook postet to fotos, hvor klager på det ene bar en pige på ryggen, og på det andet befandt klager sig i en pool med en kvinde stående på skuldrene af ham, imens hun støttede sig til hans arme, der var strakt i vejret. Samme dag blev der også postet en video, hvor klager løftede en kvinde op på sin nakke/ryg og drejede rundt med hende (s. 154).

Den 2. juni 2019 (s. 153) blev der på Facebook postet en video af klager, hvor klager kom gående ned ad en skrånende bro, imens klager under den ene arm bar på en papkasse, og i den anden trak en større rullekuffert med to firkantede 'pakker' ovenpå, samt bar på en rygsæk. Den 6. juni 2019 (s. 95) blev der postet et foto af klager i færd med enten at løfte en fyldt golfbag ind bag i en bil, eller netop havde taget den ud.

...

Den 31. december 2019/1. januar 2020 (s. 91 og 150) blev der postet en video og fotos på Facebook, hvor klager sad ved en bar/restaurant.

Den 13. januar 2020 (s. 81-90) blev der postet adskillige fotos på Facebook, hvor klager bl.a. stod på rulleskøjter, havde en pige siddende på sine skuldre, var på golfbane og driving range.

Den 28. maj 2020 (s. 138-141) blev der postet fire videoer på Facebook, hvor klager bar en pige på hhv. ryggen og skuldrene. Der blev endvidere postet en video, hvor klager var ude at sejle, imens han bar et kamera rundt om halsen.

Den 12. - 14. juni 2020 (s. 77) fremgik klager på en deltagerliste ved [arrangement] i kategorien [individuel golf].

Den 19. september 2020 (s. 69) blev der postet et foto på Facebook, hvor klager bar på en kvinde som lå hen over hans højre skulder. Samme dag blev der postet en video, hvor klager var til en fest/højtidelighed.

Den 1. december 2020 (s. 146-149) blev der postet fire videoer på Facebook, der alle var et ud-drag af andre videoer/fotos. Klager fremgik af videoerne i forskellige situationer – bl.a. svømning, sejltur, sightseeing.

Den 17. marts 2021 skrev klager i en kommentar til et opslag på Facebook: '... tager [udenlandsk by] 14 måneder nu, hvad med dig?' (s. 67) ...

Den 21. marts 2021 (s. 66) blev der på Facebook bl.a. postet et foto af klager, som løftede et barn i skulderhøjde.

I perioden 10. august 2021 til 18. marts 2022 postede klager ca. hver anden uge et opslag på Facebook fra [virksomhed2] af markedsføringsmæssig karakter, og skrev f.eks. ...

Den 20. november 2021 (s. 56) blev der postet et foto af klager med en pige, der sad på hans skuldre.

Den 6. marts 2022 (s. 45) skrev klager i en kommentar til et opslag på Facebook vedr. [arrangement i virksomhed2] ...

Den 5. april 2022 (s. 41) blev der postet et foto på Facebook, hvor klager løftede en pige.

...

Den 5. maj 2022 (s. 35) skrev klager følgende i Facebook gruppen ...

Den 31. maj 2022 (s. 21-32) postede [virksomhed4] to fotos på deres Instagram profil fra en [messe] i [udenlandsk by]. Klager var med på begge fotos iført professionelt [beklædning] som de andre på standen – på det ene foto var klager i færd med at [arbejdsopgave].

Klager er fortsat aktiv golfspiller. Af [golfklubs] bookingsystem fremgår, at klager den 6. juni 2022 (s. 29) havde booket 18 huller og den 18. juni 2022 (s. 28) havde klager booket 9 huller inkl. golfbil. Den 9. juli 2022 (s. 24) var klager tilmeldt en golfturnering – men var anført som 'RTD' (retired). Den 9. og 10. juli samt den 6. august havde klager booket 9 huller inkl. golfbil (s. 24 og 26-27). Den 6. august 2022 (s. 22) deltog klager i turneringen ... og spillede 18 huller. Den 13. og den 20. august 2022 havde klager booket 9 huller inkl. golfbil. (s. 20-21). Den 20. august 2022 deltog klager i turneringen ... og spillede 18 huller (s. 18).

Den 22. august 2022 deltog klager i en turnering i ... og spillede 18 huller. (s. 13). Klager var iført en polo med logo fra [virksomhed2] og spillede for firmaet [virksomhed2].

Den 26. august 2022 (s. 12) havde klager booket 18 huller i [golfklub].

Den 19. september 2022 postede klager et opslag på Facebook fra [virksomhed2] og skrev: ... (s. 11).

3.3 Lægekonsulentvurdering

AP Pension har forelagt sagen for sin lægekonsulent, der bl.a. udtaler (bilag N):

'Bevægelserne i golf, hvad enten det foregår indenfor på indendørs bane eller udenfor er de samme bortset fra gåturen i kuperet terræn på rigtig golfbane, og kræver at man uden problemer kan vride i nakke, løfte skuldre og arme højt, vride i lænd og ben, bøje sig forover for at sætte tee osv.

Selve slaget kræver kraft og hurtige bevægelser. Dette er alt sammen noget pt. angiver vanskeligheder ved.

...

Det er vanskeligt at se for sig med de massive gener pt anføre med diffuse smerter i bevægeapparatet, hovedpine, nakke/lændesmerter pga diskusprolaps og svære smerter i benene, lysfølsomhed m.m., at han kan gennemføre de enkelt golfslag samt bevæge sig rundt på en golfbane, hvor man går væsentlig længere end de angivne 3 km pt oplyser han kan gå på en god dag. Smerteptt. Har dårlige og gode dage, og de kan helt sikkert anstrenge sig i kortere perioder. Et spil golf tager dog timer også med golfvogn. Man må forvente en tilpasning til de kroniske smerter og hos mange en vis forbedring over tid, dvs over år.

...

Materialet viser dog en med bevægelser som passer i range og hastighed til en mand af hans størrelse og vægt, og de tilføjede videoer og billeder viser et højere aktivitetsniveau end man kan forvente med de anførte klager fra pt. Han arbejder 15 timer/uge og er derfor tæt på halv tid. Dette, sammen med en undren over hvorledes han kunne arbejde fuld tid det første år og det viste aktivitetsniveau i materialet, gør det mindre sandsynligt at pt opnår en EET>50%.'

4. ANBRINGENDER

Klager arbejder i fleksjob 15 timer om ugen og med 100 % effektivitet. Ressourcer til selv få timers yderligere arbejde indebærer derfor, at klager ikke vil være berettiget til ydelser og præmiefritagelse.

Klager har tidligere oplyst om talrige og massive gener. På Osint-materialet ses klager ikke smertepåvirket eller påvirket af lyd og lys. Materialet fra internettet viser derimod et aktivitetsniveau og en art af aktiviteter, som ikke harmonerer med det, som klager har oplyst. Klager har dermed bragt sig selv i en bevismæssigt vanskelig situation. Det bemærkes i forlængelse heraf, at der hen-set til forløbet fra AP Pensions første afgørelse om klagers berettigelse den 30. juni 2017, ikke er grundlag for at pålægge selskabet bevisbyrden.

Uafhængigt af hvem der måtte bære bevisbyrden, gøres det gældende, at det på baggrund af de oven for beskrevne oplysninger kan lægges til grund, at klagers tilstand er bedret, og at klager har yderligere ressourcer, som vil kunne omsættes til en arbejdsmæssig indsats. Klager er derfor ikke længere berettiget til ydelser og præmiefritagelse.

Klager har over for AP Pension og i sit indlæg til ankenævnet anført, at en betydelig del af selskabets

fund på internettet relaterer sig til feriensituationer, hvor 'de 15 timer han normalt bruger på arbejde, kan han jo så at sige bruge til noget andet'.

Klager bruger imidlertid ikke normalt 15 timer på fysiske aktiviteter som løft og sving. Man kan derfor ikke slutte, som klagers advokat gør. Det relevante er, at det til brug for AP Pensions afgørelse er lagt til grund, at klager havde de massive gener, som han angav at have. Osint-materialet viser, at det ikke (længere) forholder sig sådan, og at klagers tilstand er bedret.

For så vidt angår erklæringen af 7. februar 2023 fra egen læge (bilag 4) bemærkes, at lægen ikke ses at være præsenteret for omfanget af klagers aktiviteter. Erklæringen har derfor ikke nogen betydning for afgørelsen af sagen.

Ankenævnet for Forsikring

10.

99906

Sammenfattende har AP Pension med rette truffet afgørelse om, at klager ikke længere er berettiget til udbetaling af ydelser og præmiefritagelse."

Klagerens advokat har i brev af 7/9 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg har modtaget svar fra [selskabets advokat] i anledning af, at sagen den 30. maj 2023 blev indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Jeg skal i øvrigt henvise til min forelæggelsesskrivelse af 30. maj 2023, hvor klagers synspunkter er opridset.

Foranlediget af svaret skal jeg fremkomme med mine bemærkninger.

Min klient kom til skade den 4. november 2012 og for 6 år og 2 måneder siden begyndte AP at udbetale. Det svarer til 2.250 dage = 3.240.000 minutter. 30 minutters overvågning svarer til 0,0009259%. Altså en mikroskopisk del af del af den samlede tid.

Min klient kom til skade for 11 år og 9 måneder siden, svarende til 3.952 dage eller 5.690.880 minutter og videoen, der er fremlagt, dækker 30 minutter eller 0,0005272%.

Tager vi kun [tur til udlandet] med 193 dage, der ikke var arbejdsmæssig, men med fokus på fritid og ferie. Det svarer til 277.920 minutter, hvilket er 0,01% af min klients hverdag.

Det skal præciseres, at min klient i perioden 22. marts 2020 til 15. maj 2022 ikke opholdt sig i [land] på grund af Covid 19.

Egen læge beskriver, at der er 60% arbejde og 40% fritid, det vil sige 25 timer pr. uge.

Indklagede syntes at se bort fra, at når man er i fleksjob, har man også fritid, hvor man må foretage sig fritidsaktiviteter. De oplyste starttider på golf er ofte i weekend og ferietid.

I argumentationen fra indklagede, er der dels forholdet omkring, at klager spiller golf. Dette er allerede imødegået i selve klagen, idet der er henvist til afgørelsen FED2004.2941Ø.

På den baggrund må jeg konkludere, at der ikke er fremkommet noget, ej heller fra indklagedes lægekonsulent, som ikke kan påvise specifikt, hvor klagers adfærd er i strid med de oplysninger, der fremgår af lægeerklæringerne.

Indklagedes lægekonsulents opgave er selvfølgelig også, at han jo skal forsvare den afgørelse, der er truffet.

Man skal huske på, at smertepatienter, uanset hvad der er årsag til, at man er blevet kronisk smertepatient, har et andet adfærdsmønster end ikke smertepatienter.

Til belysning heraf vedlægger jeg uddrag af folderen 'Rygmarvsskadede med gangfunktion' og her anføres det under udfordringerne:

'Vær opmærksom på

- At 'skinnet bedrager', og at man skal vurdere funktionsniveauet ud fra forskellige aktiviteter over en længere periode for at få et realistisk billede af rygmarvsskadens konsekvenser'

Det betyder, at når man er i det, kan det for den skadelidte være svært at sige fra. Højesteret har i en sag fra 2017 (U2017.2147H) beskæftiget sig med en skadelidt, der har været under observation, idet man fra Ankestyrelsens side havde en opfattelse af, at han havde et bedre funktionsniveau end han havde angivet.

Under retssagen blev sagen forelagt for Retslægerådet. Ved besvarelsen af spørgsmål 3 oplyser Retslægerådet følgende: *'Det er ikke usædvanligt for smertetilstande med variation i generne i løbet af en dag eller fra dag til dag, eller for kortere/længere perioder ad gangen. En sådan variation kan optræde uden umiddelbar kendt årsag eller være relateret til fysisk, psykisk eller social belastning.'*

Højesteret når frem til følgende: *'Efter Retslægerådets udtalelse kunne A's funktionsevne ikke anses for at være bedre end det, der fremgår af speciallægeerklæringerne og de kommunale akter og A's egen forklaring.'*

Hvis vi overfører dette til sagen her, er det indklagede, der skal dokumentere, at klagers tilstand er bedre end den, der fremgår af speciallægeerklæringerne.

Dette bevis er på ingen måde løftet.

I forbindelse med vurderingen af, hvad klager kan og ikke kan, skal det ses i sammenhæng med, at vi taler om en erhvervsevnenedsættelse på 50%, hvilket jo alt andet lige betyder, at man faktisk har en aktiv erhvervsevne på 50%, som man kan bruge til arbejde eller fritidsaktiviteter.

På den baggrund skal jeg fastholde, at klager er berettiget til fuld udbetaling samt præmiefritagelse."

Selskabet har i brev af 28/9 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Klager har opgjort varigheden af de videoklip, der indgår i OSINT-materialet (bilag L og M) i forhold til dels den tid, der er gået, siden ham kom til skade, dels den tid, hvor han har modtaget ydelser fra AP Pension. Sammenligningen er uden nogen form for betydning. Det skyldes for det første, at det er uden betydning, hvad klager bagudrettet har været forhindret i. Det afgørende er, hvad klager fremadrettet kan eller ikke kan. Sammenligningen er for det andet uden selvstændig betydning, fordi det afgørende er, at materialet viser, at klager kan noget, som han tidligere har angivet sig forhindret i.

Videre anføres 'Egen læge beskriver, at der er 60% arbejde og 40% fritid, det vil sige 25 timer pr. uge.'. Det er uklart, hvad der sigtes til. Men arbejde i 25 timer indebærer, at klager ikke længere er berettiget.

Når det videre anføres, at indklagede ser bort fra, at man også som visiteret til fleksjob har ret til fritid, overser klager den åbenbare pointe, at det som anholdes ikke er det forhold, at klager har en fritid og fritidsaktiviteter, men indholdet af fritidsaktiviteterne – i sammenhæng med sagens øvrige oplysninger.

Det anføres, at indklagedes lægekonsulent ikke kan påvise specifikt, hvor klagers adfærd er i strid med de oplysninger, der fremgår af lægeerklæringerne. Indklagede stiller sig uforstående over for bemærkningen al den stund, at lægekonsulenten udtrykkeligt skriver (bilag N, svar på spørgsmål 4):

'Bevægelserne i golf, hvad enten det foregår indenfor på indendørs bane eller udenfor er de samme bortset fra gåturen i kuperet terræn på rigtig golfbane, og kræver at man uden problemer kan vride i nakke, løfte skuldre og arme højt, vride i lænd og ben, bøje sig forover for at sætte tee osv. Selve slaget kræver kraft og hurtige bevægelser. Dette er alt sammen noget pt. angiver vanskeligheder ved.

[...]

De vedhæftede videoer viser aktiviteter med vægtbelastning og bevægelser i alle retninger både under golf, situationer, hvor han bærer på tasker, kufferter eller børn (ca. 6-8 år) og leger med børn, danser og løfter sin kone op flere gange i en kort video. Pt. ses udenfor blandt mange mennesker og i solskin uden solbriller. Disse aktiviteter vil være vanskelige at gennemføre ved de symptomer, der angives i funktionsattester.'

Vedrørende Højesterets dom gengivet i U.2017.2147H bemærkes, at det afgørende blev den konkrete lægefaglige vurdering, in casu Retslægerådets, hvorefter funktionsevnen ikke var bedre end det, som fremgik af speciallægeerklæringer m.v.

I nærværende sag fører den konkrete lægefaglige vurdering netop til, at funktionsevnen er bedre, jf. herved nævnte udtalelse fra lægekonsulenten. Det bemærkes i den forbindelse, at de behandlende læger ikke har set materialet fra OSINT-undersøgelsen.

Det bestrides i forlængelse heraf, at der – som hævdet af klager – skulle påhvile indklagede en bevisbyrde. Klager bærer bevisbyrden for sin fortsatte ret til ydelser i henhold til sin forsikring. Sammenholdes OSINT-materialet (bilag K, L, M) med klagers oplysninger, må det konstateres, at klager har bragt sig i en bevismæssig vanskelig situation. Der er således en meget tydelig uoverensstemmelse mellem materialet og klagers oplysninger om så meget som 53 gener, herunder i forhold til ikke at orke selskab omkring sig, at være lysfølsom, at have rygsmærter og problemer med at rejse sig og at holde balancen, ikke at kunne gå langt (bilag D, I) og at have konstante nakkesmerter med forværring i tilslutning til fysiske og statiske belastninger (bilag H).

Endvidere bemærkes, at det forhold, at man kan have op til 50 % resterhvervsevne, ikke er ensbetydende med, at det er uden betydning, hvad der foretages inden for den tidsmæssige ramme af de sidste 50 %. Som i nærværende sag kan fritidsaktiviteter vise, at de gener, der skulle eller tidligere havde begrundet eksistensen af et erhvervsevnetab, ikke længere er til stede.

Endelig bemærkes under henvisning til det fremlagte, at klager ikke ses diagnosticeret med en rygmarvsskade."

Klagerens advokat har i brev af 26/10 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg har modtaget indlæg af 26. september 2023 fra indklagede.

Forelæggelsesskrivelsen/klage og tidligere indlæg fastholdes fuldt ud.

Det er korrekt, at [klageren] har anført en lang række gener. Dette for at beskrive, hvilke gener han har, men der er ikke nogen lægefaglig specifik angivelse af hyppighed og intensitet af de pågældende smerter.

Det essentielle i sagen er ikke, om [klageren] alene har et højere aktivitetsniveau end man kunne forvente, men reelt om, hvordan det har påvirket hans arbejdsevne/erhvervsevne.

Indklagedes synspunkt er, at klager ikke burde være i stand til at foretage det, som fremgår af OSINT rapporten.

Intet kunne være mere forkert.

Principielt er der intet fysiologisk i vejen for, at [klageren] kan foretage de ting, som han ses at foretage i OSINT rapporten.

Som smertepatient vælger man ofte at gøre nogle ting, og så betaler man prisen bagefter.

I den forbindelse skal jeg henvise til Retslægerådet besvarelse af spørgsmål 3, i sagen UfR2017.2147H, hvor der anføres: *'Det er ikke usædvanligt for smertetilstand med variation af generne i løbet af en dag, eller fra dag til dag, eller for kortere / længere perioder af gangen. En sådan variation kan optræde uden umiddelbart kendt årsag eller være relateret til fysisk, psykisk eller social belastning.'*

Dette viser med al tydelighed, at man ikke ud fra øjebliksbilleder kan danne sig en samlet sammenhæng over, hvordan [klagerens] helbredsmæssige situation er.

[klagerens] største problem i hverdagen og i forhold til at arbejde og foretage sig aktiviteter er hovedpine.

Endvidere har indklagede fremlagt egen lægekonsulents udtalelse. Det er ikke oplyst, hvilket lægefagligt speciale lægekonsulenten har, men ud fra besvarelsen indikeres det ret klart, at han ikke er læge med særligt kendskab til smerte og smertebehandling.

Jeg vedlægger erklæring af 16. oktober 2023 fra speciallæge [egen læge]. Heri anføres: *'Dvs. at ovennævnte patient forventes at have en daglig energi på mellem 10%40%, af hvad han ville have haft, hvis han var rask. Den mængde energi skal han så fordele mellem hans flexjob og hans fritid. Det vil sige, at ovennævntes daglige funktionsniveau, er nedsat i en moderatsvær grad. Funktionsnedsættelsen er kronisk og stationær, der er ikke mulighed for bedring. Alle behandlingsmuligheder er afprøvet.'*

Det fremgår af besvarelsen fra lægekonsulenten, at [klageren] ikke burde kunne være i stand til at spille golf og bære på kufferter med de gener, som lægekonsulenten fokuserer på.

I dommen U2017.2147H har speciallæge i neurologi ... i en tilsvarende sag har gennemgået observationsmateriale og det han anfører, kan også bruges i sagen her. [Speciallæge] forklarer nemlig: *'Observationsrapporten tager heller ikke hensyn til evt. kognitive symptomers betydning for arbejdsevnen.'*

I sagen FED2004.2941 har Arbejdsskadestyrelsens (nu Arbejdsmarkedets Erhvervssikring) kordinerende overlæge Bent Mathisen afgivet forklaring.

I landsretten er Bent Mathisen citeret for følgende:

'Det er uden betydning for vurderingen af sagsøgerens méngrad og erhvervsevnetab, at sagsøgeren spiller golf i større eller mindre omfang, da det i behandlingen af whiplashramte er vigtigt, at patienten holder sig i så god form som muligt. Den motion man dyrker, skal helst være noget, der påvirker den region, hvori man er syg.'

Dette viser med al tydelighed, at indklagedes lægekonsulent ikke har særlig kendskab til smertepatienter.

Jeg har også noteret mig, at man fra indklagedes side henviser til, at klager ikke har en rygmarvsskade. Dette er for så vidt korrekt. Materialet er medtaget for at vise, at også rygmarvsskadede er smertepatienter og hvordan man behandler og oplever smerten her.

Derfor er det absolut relevant.

Det er i sig selv ikke afgørende, at [klageren] er tilkendt et fleksjob, men det må tillægges afgørende betydning, at man har været igennem forskellige arbejdsprøvninger og vurderinger, er kommunen nået frem til, at han har et arbejdsniveau, der svarer til 15 timer om ugen.

Det er fortsat opfattelsen, at indklagede ikke har løftet bevisbyrden for, at han ikke længere opfylder betingelserne for udbetaling. Derfor er [klageren] fortsat berettiget til udbetaling og præmiefrigørelse."

Selskabet har i brev af 28/11 2023 til nævnet bl.a. anført:

"AP Pensions lægekonsulent er speciallæge i neurologi og overlæge på et større hospital i Region ... Klagers bemærkning om, at lægekonsulenten ikke har 'særligt kendskab til smerte og smertebehandling' har intet for sig og er useriøs.

Vedrørende udtalelsen af 16. oktober 2023 fra egen læge bemærkes, at lægen afviser klagers egen (2. indlæg af 7. september 2023) gengivelse af lægens udtalelse vedr. 60 % arbejde, 40 % fritid. Lægen anfører, at hvis man har smerter VAS 6-9 svarer det til, at man skulle bruge 60-90 % af sin energi på at have smerter.

Selv hvis dette var en almindelig lægefaglig antagelse, kan en persons mulige ugentlige antal arbejdstimer ikke udledes heraf. Den overordentlig omfattende retspraksis vedrørende erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, erstatning for erhvervsevnetab, sygedagpenge, fleksjob og førtidspension indeholder heller ingen støtte for relevansen af en sådan deduktion.

I forhold til klagers oplysninger om håndteringen af smerter henvises til AP Pensions lægekonsulents udtalelse:

'.....

P.t. har hel tiden været i stand til at udføre bevægelserne, men de er angivet at være forbundet med smerte. Bevægelserne (og samtidig med vægt i form af tasker/barn) i billedmaterialet ser

Ankenævnet for Forsikring

15.

99906

ubesværet ud, mere end man ville forvente på gode dage hos en kronisk smertept. En kronisk smertept ville forventes at i sine bevægelser være mere forsigtig for at undgå at forværre/udløse smerter/flere smerter.'

Andre lægers udtalelser i andre sager er uden betydning for nærværende sag.

For så vidt angår afklaringen i kommunalt regi bemærkes, at fleksjobtilkendelsen den 15. oktober 2019 var permanent. Der har således i mere end 4 år ikke været nogen kommunal opfølgning i relation hertil."

Klagerens advokat har i brev af 19/12 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Det fastholdes, at AP Pensions lægekonsulent har begrænset kendskab til kronisk smertesyndrom.

Det, at lægekonsulenten anfører, at han vil forvente, at en kronisk smertepatient er mere forsigtig for at undgå at forværre/udløse smerter, er ikke overensstemmelse med, hvad personer med kronisk smertesyndrom oplyser.

Principielt er der ikke noget i vejen for som kronisk smertepatient at udføre forskellige handlinger. Man betaler bare prisen på et senere tidspunkt og det kan være nogle timer efter eller først dagen efter.

Der er således ikke en indre stopklods, der advarer.

I forhold til klagers arbejde skal det oplyses, at klager fik fleksjob i 2017. Han skiftede job i 2018.

I og med, at han har skiftet arbejde, blev der ved opfølgningen i enten 2019 eller 2020 fastlagt, at nu var fleksjobbet permanent, hvilket er helt i overensstemmelse med praksis, når man har skiftet job to gange. Klager har senest i 2022 haft kontakt til kommunen. Der vedlægges aktindsigt af 13. december 2023 fra Jobcenter ...

Det skal særligt fremhæves, at forudsætningen for, at man overhovedet kan få tilbudt et fleksjob er, at personen har en varig og væsentligt nedsat arbejdsevne, og ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår.

Derfor er det fortsat klagers opfattelse, at han er berettiget til udbetaling og præmiefritagelse."

Selskabet har i brev af 28/1 2024 til nævnet bl.a. anført:

"I anledning af klagers indlæg af 19. december 2023 bemærkes, at det fremgår af det med indlægget fremlagte kommunale materiale, at der fandt en opfølgningssamtale sted den 20. april 2022.

At der har fundet en opfølgningssamtale sted, hvor klager over for kommunen har tilkendegivet sin opfattelse af forholdene, ændrer ikke AP Pensions vurdering. Selskabet henviser derfor til det tidligere anførte og afventer herefter ankenævnet."

Det fremgår af neurologisk speciallægeerklæring af 2/3 2021:

"Aktuelle:

De aktuelle symptomer startede i tilslutning til et trafikuheld 04.11.2012, hvor patienten var fører af en bil, som kørte med en hastighed på ca. 85 km/timen, da en modkørende bil påkørte et dådyr som blev slynget op i luften og røg over i modsatte kørebane og ramte imod patientens forrude som splintredes og ramte patienten, som efterfølgende mistede bevidstheden, og det første han husker efter skaden var, at Falck var ved at skære taget op. Han blev indlagt på [hospital], hvor man fandt en kompliceret mandibelfraktur på venstre side, som efterfølgende opereredes i [hospital]. Det er uklart, hvorvidt der var direkte skader mod hovedet, men patienten pådrog sig også et indirekte traume af nakke og ryg. Han har i efterforløbet haft vedvarende svære sequelae i form af tandskader og smerter i kæbeområdet på venstre side, og om klart forværres, når han skal tygge eller tale. Der er herudover vedvarende konstant overvejende højresidig hovedpine, dels en konstant hovedpine af trykkende type, dels en hyppigt optrædende dunkende hovedpine, som opstår flere gange i løbet af dagen, og hvor intensiteten af hovedpinen ligger på omkring 8 på VAS-skalaen. Herudover konstante nakkesmerter specielt på højre side og med udstråling ud i begge overekstremiteter mest udtalt på højre side, og ned i samtlige fingre, og hvor der er forværring i tilslutning til fysiske og statiske belastninger, og med en smerteintensitet omkring 6-7 på VAS-skalaen. Endvidere kroniske lænderygsmerter særligt på højre side uden distinkt udstråling og med en intensitet omkring 6 på VAS-skalaen. Der er konstant uro, og føleforstyrrelser og smerter svarende til fødderne. hvor han føler det som om han går på nåle og med forværring, når han går ture, og der er dermed begrænset gangafstand. Der er konstant foto- og fonofobi, og der er søvnforstyrrelser, hvor patienten ikke er i stand til at finde ro, på trods af adskillige puder og special seng. Endvidere træthed, koncentrationsproblemer og hukommelsesvanskeligheder. Herudover har der i perioder været nedstemthed og øget irritabilitet. Han er udredt med MR-scanning af nakke og ryg, hvor førstnævnte har vist udposninger på niveau C5/C6, men man fandt ikke indikation for operativ behandling. Lumbalt er der angiveligt en upåfaldende scanning. Der er fundet en neurofysiologisk undersøgelse som ikke viste noget sikkert afvigende. Patienten er vurderet på ... rygcenter og har været tilknyttet ... smerteklinik samt privat smerteklinik i Han har fået individuel smertehåndtering, og han har afprøvet en lang række forskellige former for medicinsk behandling, som enten har haft skuffende effekt eller har haft bivirkninger. Der er også foretaget en neuropsykologisk vurdering i 2015, hvor man fandt en kapacitet under middel. Dog usikkert, hvorvidt der blev fundet egentlige hjerneskadespecifikke deficits. Som følge af symptomerne har patienten ikke været i stand til at fortsætte på arbejdsmarkedet på normale vilkår. På trods af skånehensyn måtte han successivt trappe ned i tid, og han fik i 2017 tilkendt fleksjob 17 timer ugentligt. Har nu siden oktober 2019 arbejdet ca. 15 timer ugentligt som salgskonsulent, hvor der er en meget stor fleksibilitet, hvor han har mulighed for at fordele arbejdstiden som han vil, og dermed har han haft mulighed for at hvile sig. Arbejdet består primært af telefon og e-mailkontakter, og de mere praktiske opgaver varetages af en sekretær.

...

Konklusion:

Der er vedvarende sequelae efter et trafikuheld i november 2012, hvor patienten har pådraget sig en kompliceret venstresidig mandibelfraktur, en hjernerystelse samt en halsrygsdistorsion og distorsion/kontusion af ryggen. Efter ansigtsfrakturen er der sequelae i form af kæbesmerter, som forværres, når han tygger og taler. Der er herudover også sequelae i form af kroniske blandede

myofascielle/neurogene smerter cervikobrachialt samt lumbalt, og med referred pain ned til underkøben. Endvidere kronisk sandsynligvis overvejende cervikogen hovedpine, dels af spændingstype men også med en vaskulær komponent som dog ikke opfylder migrænekriterierne. Herudover er der søvnforstyrrelser samt kognitive sequelae som er beskrevet i en tidligere neuropsykologisk vurdering fra 2015.

Der er gået 8½ år, siden skaden skete, og de beskrevne gener vurderes som værende stationære. Patienten er medicinsk færdigbehandlet, og han er arbejdsevneafklaret, hvilket har resulteret i et fleksjob 15 timer ugentligt med skåneprægede arbejdsopgaver. Der er dermed et ikke uvæsentligt erhvervsevnetab. Der er ikke umiddelbart ud fra hverken anamnese eller objektiv undersøgelse fundet holdepunkter for konkurrerende lidelser. Der kan intet yderligere tilbydes behandlingsmæssigt, og patienten afsluttes."

Det fremgår af funktionsskema af 20/8 2022:

Spørgsmål 1

A) Om du er i stand til at:

	Ja:	Nej:	God dag:	Dårlig dag:
Sidde	x		På en god dag kan jeg sidde i længere tid, men trods en god dag mærker jeg smerter i ryg ved igangsættelse af bevægelse og en tålelig hovedpine. Der er stor forskel, hvad jeg sidder på og hvordan komforten er. – fx oplever jeg at kunne sidde i længere tid i en bil end på en plasticstol.	På en dårlig dag oplever jeg vanskeligheder ved at sidde, hvorfor jeg også prøver at undgå det. Det er ikke altid muligt at undgå at sidde, og på en dårlig dag vil jeg højst kunne sidde i 20 min., hvoraf jeg efterfølgende skal ind og ligge. Smerter forøges ved siddestilling, som mærkes af ekstrem hovedpine og smerter i ryggen, træthed, snurren og summen i fingrene og hele kroppen.
Stå	x		På en god dag kan jeg stå i ca. 1 til 1,5 time, men så øges smerterne i hoved og nakken.	På en dårlig dag kan jeg ikke stå op i længere tid, så der er jeg sengeliggende det meste af tiden.
Cykle		x		
Køre bil	x		På en god dag kan jeg køre ca. 1 til 1,5 time, hvorefter jeg er nødsaget til at holde pause. Når jeg holder pause, bliver jeg nødt til at hvile mig, få bevægelse i kroppen, da kroppen er i smerte.	På en dårlig dag kan jeg kun køre få kilometer, hvor jeg er nødsaget til at holde ind. Her får jeg stærke smerter i kroppen (nakke, ryg, hoved, kæbe og tand smerter), og jeg bliver udkørt.

	Ja:	Nej:	God dag:	Dårlig dag:
B) Kan du gå:	X		På en god dag kan jeg gå max 3 kilometer, hvorefter hele kroppen smerter op, og jeg er nødt til at hvile.	På en dårlig dag holdes det til et minimum, hvor det kun er daglige gøremål, og ellers er jeg sengeliggende.
C) Kan du gå på stiger, trapper og ujævnt underlag:	X		På en god dag kan jeg godt gå på stiger, trapper og ujævnt underlag i begrænset omfang, da smerterniveauet derefter vil forøges yderligere.	På en dårlig dag undgås der at gå på stiger, trapper eller ujævnt underlag, da smerter niveauet er så højt at det findes ulideligt.

Ankenævnet for Forsikring

18.

99906

D) Kan du bøje dig fremover:	X		På en god dag kan bøje mig fremover, men ved gentagelse vil smerterne forøges yderligere	På en dårlig dag forsøges det at undgås, da smerterne er for voldsomme og jeg oplever svimmelhed og kvalme.
E) Kan du bøje dig bagover:	X		På en god dag kan bøje mig bagover, men ved gentagelse vil smerterne forøges yderligere	På en dårlig dag forsøges det at undgås, da smerterne er for voldsomme og jeg oplever svimmelhed og kvalme.
F) Kan du bøje dig til siden:	X		På en god dag kan bøje mig til siden, men ved gentagelse vil smerterne forøges yderligere	På en dårlig dag forsøges det at undgås, da smerterne er for voldsomme og jeg oplever svimmelhed og kvalme.
G) Kan du sidde på hug:		x		
H) Kan du løfte genstande fra hugsiddende stilling:		x		
I) Kan du løfte noget over skulderhøjde:	x		På en god dag kan jeg godt løfte noget over skulderhøjde, men ved for mange gentagelser, vil det forøge smerte niveauet	På en dårlig dag undgås unødvendige løft over skulderhøjde.
J) Hvor tung en genstand er du i stand til at løfte:			Spørgsmålet findes kompliceret at svare på, da der forskel på, hvor mange gange genstanden skal løftes, hvor længe den skal løftes, hvor højt og antal vægt. Det er ens for både højre og venstre arm. Der angives et eksempel på før og efter ulykken på en god og dårlig dag, og eksemplet er ikke besvaret med, hvor længe genstanden skal løftes og hvor højt. Ved ønske om nærmere besvarelse på dette spørgsmål, bedes der uddybes specifikt, hvad der ønskes besvaret. Før ulykken: Før ulykken kunne jeg eksempelvis løfte 28 kilo af 3 x 15 gentagelser Efter ulykken: Jeg kan max løfte 14 kilo eksempelvis golfbag fra bil til træningsbane (ca. 300 meter).	Spørgsmålet findes kompliceret at svare på, da der forskel på, hvor mange gange genstanden skal løftes, hvor længe den skal løftes, hvor højt og antal vægt. Det er ens for både højre og venstre arm. Der angives et eksempel på før og efter ulykken på en god og dårlig dag, og eksemplet er ikke besvaret med, hvor længe genstanden skal løftes og hvor højt. Ved ønske om nærmere besvarelse på dette spørgsmål, bedes der uddybes specifikt, hvad der ønskes besvaret. Før ulykken: Var der ingen dårlige dage, og jeg kunne løfte 28 kilo af 3x15 gentagelser uanset tidspunkt og dag. Efter ulykken: Al løft undgås, og det er et minimum, som der løftes – jeg opholder mig så vidt muligt sengeliggende på alle dårlige dage.

Ankenævnet for Forsikring

19.

99906

Spørgsmål 2

	Ja:	Nej:		
A) Er der huslige gøremål, du er forhindret i at udføre:	x		Jeg har hushjælp, som består af rengøring, vasketøj, stryge og lægge tøj på plads. Jeg sætter kun i opvaskemaskine og tømmer, samt rengøring af bil hver anden eller tredje uge, lettere madlavning.	
B) Er der personlig hygiejne, du er forhindret i at udføre:		X		
C) Er du forhindret i at udføre fritidsaktiviteter, som du kunne udføre før sygdommen:	x		Dykning, ride på hest, vandring i bjerge, cykling, lange gåture, gorilla aktiviteter.	
C) Er du forhindret i at udføre fritidsaktiviteter, som du kunne udføre før sygdommen:	x		Dykning, ride på hest, vandring i bjerge, cykling, lange gåture, gorilla aktiviteter.	
D) Er du forhindret i at udføre erhvervsaktiviteter, som du kunne udføre før ulykken:	x		Begrænset kundemøde og telefon og pc-tid, da smerteniveau stiger, træthed.	
E) Har du daglige gener:	x		Se bilag 3 – "Oversigt over daglige gener"	
F) Har du dage uden gener:		x		
G) Har du indlærings- eller koncentrationsbesvær:	x		Ved læsning, læringsvideoer, længere oplæg og forelæsning.	
H) Er du følsom overfor lys:	x		Går med solbriller	
I) Er du følsom overfor støj:	x		Undgår for mange større forsamlinger, og er ofte nødt til at gå tidligt. Kan ikke være til stede, hvis der er et sted med maskinstøj etc.	
J) Lider du af svimmelhed:	x		Ja, ved for hurtige og for mange bevægelser med hovedet.	
K) Er dit humør ændret:	x		Mere irriteret og lunten er kortere, hvilket resulterer i stor vrede og manglende overskud.	
L) Er din søvnrytme ændret:	x		Vågner flere gange om natten, sover dårligere grundet smerter og mindre, og må sove flere gange om dage.	

Det fremgår af lægeattest af 7/2 2023 fra egen læge:

"Patienten har et kronisk kompleks smertesyndrom efter trafikulykke i 2012. Han tilstand er kronisk og stationær. Er visiteret til fleksjob 15 timer om ugen. Plages af daglige smerter, VAS-skala mellem 6-9.

Mange følgesymptomer til kroniske smerter, bl.a. i form af dårlig søvn og nedtrykthed.

Både individuelt vedrørende ovennævnte patient og helt generelt vedrørende patienter med kronisk kompleks smertesyndrom, skal det nævnes, at når man har daglige symptomer med smerter mellem 6-9 på VAS-skala svarer det til, at man bruger mellem 60-90 % af sin daglige energi på at have smerter. Resten af den energi, man har tilbage, skal man forvalte, så der er energi til både arbejde og fritidsaktiviteter.

Kroniske smertepatienter anbefales at forvalte deres daglige energi, så der er rum til disse funktioner, både i hverdag og ferier. Har man ferie, og befinder man sig i varme omgivelser, er der naturligt nok mere energi og rum til at udføre fritidsaktiviteter, end i hverdagen, hvor de 15 timers ugentlige arbejde tager en vis portion af energien.

Daglig motion er vigtigt for ikke at gøre smerterne værre. Det er vigtigt at deltage i fritidsaktiviteter for ikke at forværre nedtrykthed, angst og søvnbesvær. I patientens tilfælde dyrker han motion med golfspil, i det omfang han kan, og tager på ferie i varme omgivelser med familien, i det omfang han kan, da det hjælper på hans smerter.

Det er vigtigt at han forsøger, trods daglige smerter, at have et så normalt liv som muligt.

At patienten glimtvis kan opleves at have kræfter og energi til at tage på ferie, være sammen med sin familie, lege med børn, og spille golf, siger intet om hans generelle funktionsniveau, og arbejdssevne."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne:

"§ 33. Tab af erhvervsevne

Stk. 1. Generelt

AP Pension udbetaler en løbende forsikringsydelse, hvis forsikredes erhvervsevne i forsikringstiden bliver nedsat med 1/2 respektive 2/3 af den fulde erhvervsevne på grund af forsikredes sygdom eller ulykke, og forsikrede på baggrund heraf oplever et indtægtstab.

...

Stk. 2. Vurdering af erhvervsevnetabet

...

Den generelle vurdering af erhvervsevnen

Når AP Pension overgår til at foretage en generel vurdering af forsikredes erhvervsevne, vurderer selskabet erhvervsevnen i både forsikredes eget erhverv og i andre erhverv.

Forsikredes erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis AP Pension skønner, at forsikrede, af helbredsmæssige årsager, ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/2 henholdsvis 1/3 af, hvad en fuldt arbejdsdygtig person med tilsvarende uddannelse, erfaring og alder kan tje-

ne inden for samme geografiske område. Såfremt forsikredes hidtidige indtjening er mindre end, hvad en fuldt arbejdsdygtig person med tilsvarende uddannelse, erfaring og alder inden for samme geografiske område gennemsnitligt kan tjene, er forsikredes erhvervsevne først nedsat i dækningsberettiget grad, hvis AP Pension skønner, at forsikrede ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/2 henholdsvis 1/3 af sin egen hidtidige indtjening.

Ved vurderingen af, hvor meget forsikrede kan tjene, indgår forsikredes helbredstilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse, samt en vurdering af, hvorvidt forsikrede er egnet til omskoling eller uddannelse. Dette sammenlignes med, hvad en fuldt arbejdsdygtig person med tilsvarende uddannelse, erfaring og alder kan tjene indenfor samme geografiske område."

Internetfund er forelagt for nævnet, der også har set uddrag af de fremlagte videooptagelser fra sociale medier.

Nævnet udtaler:

Klageren – som er født i 1970'erne og arbejder med kontorarbejde – var den i 2012 involveret i et trafikuheld, hvor han fik brud på kæben, mistede flere tænder, fik piskesmæld, hjernerystelse og prolaps i nakken. Han var sygemeldt frem til den 31/12 2012, hvor han genoptog sit arbejde på fuld tid. Han blev i november 2013 delvist sygemeldt med en arbejdstid på 20 timer. Han blev fuldt sygemeldt i november 2016. Han blev tilkendt fleksjob i 2017 og blev ansat i et fleksjob med en ugentlig arbejdstid på 15 timer. Selskabet oplyst, at selskabet har ydet dækning fra 1/3 2017 til 31/1 2023, hvor selskabet har vurderet, at klageren ikke længere er berettiget til ydelser eller præmiefritagelse, idet klageren ikke længere har et erhvervsevnetab på mindst halvdelen. Klageren ønsker fortsat dækning.

Selskabet har henvist til en internetfund, som ikke stemmer overens med de af klageren oplyste gener og funktionsbegrænsninger. Selskabet har anført, at klageren i fotos og videoer ikke ses at være smertepåvirket eller påvirket af lyd og lys. Selskabet har anført, at klageren ses løfte et barn og en kvinde, og at klageren bærer et barn på ryggen. Selskabet har anført, at klageren ses i forskellige situationer herunder svømning, sejltur og sightseeing. Selskabet har anført, at klageren på sociale medier har skrevet, at han er i gang med at tage motorcykelkørekort, og at han i arbejdsregi har deltaget i en messe i udlandet. Selskabet har anført, at klageren er aktiv med

golf, og at han flere gange har booket tider til 18 og 9 hullers golf, og at han har deltaget i flere golfturneringer. Selskabet har anført, at klageren arbejder 15 timer om ugen, hvorfor han med få timers yderligere arbejde ikke ville være berettiget til ydelser og præmiefritagelse.

Klageren har anført, at hans erhvervsevne fortsat er nedsat med mindst halvdelen. Klageren har anført, at internetfundene er fra ferier, og at der er tale om brudstykker, hvorfor internetfundene ikke viser en sammenhængende hel dag. Klageren har anført, at egen læge har udtalt, at der ikke er uoverensstemmelser mellem klagerens funktionsniveau og internetfundene. Der er ikke noget fysiologisk i vejen for, at klageren foretager de pågældende aktiviteter, men at han som smertepatient betaler prisen bagefter. Klageren har anført, at der ikke er dokumentation for, at de udførte aktiviteter kan omsættes til en arbejdssevne. Klageren har anført, at hans største problem i forhold til arbejde er hovedpine, at han er tilkendt fleksjob, og at kommunen har vurderet, at han har et arbejdsniveau svarende til 15 timer om ugen.

Det fremgår af neurologisk speciallægeerklæring af 2/3 2021, at "Der er vedvarende sequelae følger efter et trafikuheld i november 2012, hvor patienten har pådraget sig en kompliceret venstresidig mandibelfraktur, en hjernerystelse samt en halsrygsdistorsion og distorsion/kontusion af ryggen. Efter ansigtsfrakturen er der sequelae i form af kæbesmerter, som forværres, når han tygger og taler. Der er herudover også sequelae i form af kroniske blandede myofascielle/neurogene smerter cervikobrachialt samt lumbalt, og med referred pain ned til underekstremiteterne. Endvidere kronisk sandsynligvis overvejende cervikogen hovedpine, dels af spændingstype men også med en vaskulær komponent som dog ikke opfylder migrænekriterierne. Herudover er der søvnforstyrrelser samt kognitive sequelae som er beskrevet i en tidligere neuropsykologisk vurdering fra 2015 ... Der er ikke umiddelbart ud fra hverken anamnese eller objektiv undersøgelse fundet holdepunkter for konkurrerende lidelser. Der kan intet yderligere tilbydes behandlingsmæssigt, og patienten afsluttes".

Det fremgår af lægeattest af 7/2 2023 fra egen læge, at klageren ""Plages af daglige smerter, VAS-skala mellem 6-9. Mange følgesymptomer til kroniske smerter, bl.a. i form af dårlig søvn og

nedtrykthed. Både individuelt vedrørende ovennævnte patient og helt generelt vedrørende patienter med kronisk kompleks smertesyndrom, skal det nævnes, at når man har daglige symptomer med smerter mellem 6-9 på VAS-skala svarer det til, at man bruger mellem 60-90 % af sin daglige energi på at have smerter. Resten af den energi, man har tilbage, skal man forvalte, så der er energi til både arbejde og fritidsaktiviteter. Kroniske smertepatienter anbefales at forvalte deres daglige energi, så der er rum til disse funktioner, både i hverdag og ferier. Har man ferie, og befinder man sig i varme omgivelser, er der naturligt nok mere energi og rum til at udføre fritidsaktiviteter, end i hverdagen, hvor de 15 timers ugentlige arbejde tager en vis portion af energien. Daglig motion er vigtigt for ikke at gøre smerterne værre. Det er vigtigt at deltage i fritidsaktiviteter for ikke at forværre nedtrykthed, angst og søvnbesvær. I patientens tilfælde dyrker han motion med golfspil, i det omfang han kan, og tager på ferie i varme omgivelser med familien, i det omfang han kan, da det hjælper på hans smerter. Det er vigtigt at han forsøger, trods daglige smerter, at have et så normalt liv som muligt. At patienten glimtvist kan opleves at have kræfter og energi til at tage på ferie, være sammen med sin familie, lege med børn, og spille golf, siger intet om hans generelle funktionsniveau, og arbejdssevne".

Det fremgår af klagerens besvarelse af spørgsmål 1 A-I i funktionsattest af 20/8 2022, at "På en god dag kan jeg sidde i længere tid, men trods en god dag mærker jeg smerter i ryg ved igangsættelse af bevægelse og en tålelig hovedpine. ... På en dårlig dag oplever jeg vanskeligheder ved at sidde, hvorfor jeg også prøver at undgå det. Det er ikke altid muligt at undgå at sidde, og på en dårlig dag vil jeg højst kunne sidde i 20 min., hvorefter jeg efterfølgende skal ind og ligge. ... På en god dag kan jeg stå i ca. 1 til 1,5 time, men så øges smerterne i hoved og nakken. På en dårlig dag kan jeg ikke stå op i længere tid, så der er jeg sengeliggende det meste af tiden. ... På en god dag kan jeg køre ca. 1 til 1,5 time, hvorefter jeg er nødsaget til at holde pause. ... På en dårlig dag kan jeg kun køre få kilometer, hvor jeg er nødsaget til at holde ind. ... På en god dag kan jeg gå max 3 kilometer, hvorefter hele kroppen smerter op, og jeg er nødt til at hvile. På en dårlig dag holdes det til et minimum, hvor det kun er daglige gøremål, og ellers er jeg sengeliggende. På en god dag kan jeg godt gå på stiger, trapper og ujævnt underlag i begrænset

omfang, da smerterniveauet derefter vil forøges yderligere. På en dårlig dag undgås der at gå på stiger, trapper eller ujævnt underlag, da smerter niveauet er så højt at det findes ulideligt". Klageren har videre anført, at han "på gode dage kan bøje sig fremover, bagover og til siden, samt løfte noget over skulderhøjde, men ved gentagelse vil smerterne forøges yderligere. På dårlige dage forsøges det at undgås at fremover, bagover og til siden, da smerterne er for voldsomme og han oplever svimmelhed og kvalme, og at unødvendige løft over skulderhøjde undgås".

Det fremgår af klagerens besvarelse af spørgsmål 1 J i funktionsattest af 20/8 2022 (Hvor tung en genstand er du i stand til at løfte?): "Spørgsmålet findes kompliceret at svare på, da der forskel på, hvor mange gange genstanden skal løftes, hvor længe den skal løftes, hvor højt og antal vægt. Det er ens for både højre og venstre arm. Der angives et eksempel på før og efter ulykken på en god og dårlig dag, og eksemplet er ikke besvaret med, hvor længe genstanden skal løftes og hvor højt". I forhold til gode dage svarer klageren "Før ulykken: Før ulykken kunne jeg eksempelvis løfte 28 kilo af 3x15 gentagelser. Efter ulykken: Jeg kan max løfte 14 kilo eksempelvis golfbag fra bil til træningsbane (ca. 300 meter)" og i forhold til dårlige dage svarer han "Efter ulykken: Al løft undgås, og det er et minimum, som der løftes - jeg opholder mig så vidt muligt sengeliggende på alle dårlige dage."

Det fremgår af klagerens besvarelse af spørgsmål 2 i funktionsattest af 20/8 2022, at han har hushjælp til de fleste gøremål, at han har daglige gener, at han ikke har dage uden gener, at han har indlærings- eller koncentrationsbesvær, at han er lys- og lydoverfølsom, og at hans humør og søvnrytme er ændret.

Flertallet udtaler:

Efter almindelige forsikringsretlige principper er det klageren, der skal bevise, at hans erhvervs-evne er nedsat med mindst halvdelen.

Efter en gennemgang af sagen finder flertallet, at klageren ikke har bevist, at hans erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen efter den 31/1 2023, og at han med de rette skånehensyn ikke er i stand til at tjene mere end halvdelen af, hvad en fuldt arbejdsdygtig person med tilsvarende uddannelse, erfaring og alder kan tjene inden for samme geografiske område. Flertallet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse.

Flertallet har blandt andet lagt vægt på, at der er betydelige uoverensstemmelse mellem de fremlagte internetfund og klagerens egne oplysninger om gener og funktionsniveau over for selskabet. På video ses klageren at bevæge sig uden synlige smerter eller begrænsninger, og han bærer henholdsvis et barn henholdsvis sin ægtefælle i armene, over skulderen og på ryggen.

Flertallet har også lagt vægt på, at klageren ses at have en betydelig rejseaktivitet med mange besøg til et land, som ligger langt fra Danmark, hvilket kræver en lang flyrejse. Flertallet bemærker, at klageren ifølge opslag på sociale medier har betydeligt aktivitetsniveau i forhold til golfspil, herunder turneringer.

Flertallet vurderer, at dette står i væsentlig kontrast til klagerens oplysninger i blandt andet funktionsskema af 20/8 2022. Klageren har herved bragt sig i en bevismæssig vanskelig situation.

Flertallet har også lagt vægt på, at klageren ved blot en minimal forøgelse af sin arbejdstid på 15 timer om ugen vil komme over halv arbejdstid, og at en sådan forøgelse af arbejdstiden efter nævnets vurdering er mulig, når der henses til den diskrepans, der er mellem internetfundene og klagerens oplysninger om sit funktionsniveau.

Det, som klageren i øvrigt har anført – herunder sagens lægelige og kommunale akter – kan ikke føre til andet resultat.

Mindretallet udtaler:

Efter en gennemgang af sagen finder mindretallet, at klagerens erhvervsevne fortsat er nedsat med mindst halvdelen efter den 31/1 2023. Selskabet skal derfor genoptage udbetalingen af helbredsbedingede ydelser pr. 1/2 2023.

Mindretallet har blandt andet lagt vægt på, at klageren i 2012 var involveret i et voldsomt trafikuheld, hvor han fik brud på kæben, mistede tænder, fik piskesmæld, hjernerystelse og en prolaps i nakken, og at han som følge heraf lider af en række fysiske og kognitive gener, herunder kroniske smerter i store dele af kroppen og hovedpine.

Mindretallet har også lagt vægt på, at internetfundene ikke i tilstrækkelig grad beviser, at klagerens funktionsniveau er bedre, end det klageren har beskrevet i funktionsskema af 20/8 2022. Mindretallet bemærker, at klageren flere gange har booket tid til 9 huller fremfor 18 huller, og at klageren de fleste gange har booket en golfbil, hvorfor der må have været begrænset gangaktivitet. Der er ikke dokumentation for, at klageren spillede alle huller hver gang. Mindretallet bemærker også, at de turneringer, som klageren har deltaget i, hovedsageligt er firmaturneringer, som kan et socialt sigte snarere end et konkurrencemæssigt.

Mindretallet har også lagt vægt på, at videoerne er optaget under klagerens ferie og dermed på tidspunkter, hvor han ikke arbejder, hvorfor videoerne ikke siger noget om klageren funktionsniveau i de perioder, hvor han arbejder 15 timer om ugen. Mindretallet bemærker, at de to personer – som klageren ses at løfte – er et mindre barn og en mindre kvinde, og at det ikke kan udelukkes, at klageren som smertepatient har haft betydelige smerter efterfølgende, når han har foretaget aktiviteter, som ikke er afpasset efter hans skånehensyn. Klageren har i funktionsskema af 20/8 2022 har oplyst, at han har gode og dårlige dage.

Mindretallet har videre lagt vægt på, at lægelige oplysninger, hvor det fremgår, at "Der er vedvarende sequelae efter et trafikuheld i november 2012, hvor patienten har pådraget sig en kompliceret venstresidig mandibelfraktur, en hjernerystelse samt en halsrygsdistorsion og

Ankenævnet for Forsikring

27.

99906

distorsion/kontusion af ryggen. ... Der er herudover også sequelae i form af kroniske blandede myofascielle/neurogene smerter cervikobrachialt samt lumbalt, og med referred pain ned til underekstremiteterne". Klageren egen læge har udtalt, at "Kroniske smertepatienter anbefales at forvalte deres daglige energi, så der er rum til disse funktioner, både i hverdag og ferier.

Har man ferie, og befinder man sig i varme omgivelser, er der naturligt nok mere energi og rum til at udføre fritidsaktiviteter, end i hverdagen, hvor de 15 timers ugentlige arbejde tager en vis portion af energien. Daglig motion er vigtigt for ikke at gøre smerterne værre. ... At patienten glimtvis kan opleves at have kræfter og energi til at tage på ferie, være sammen med sin familie, lege med børn, og spille golf, siger intet om hans generelle funktionsniveau, og arbejdsevne".

Det træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Jens Kruse Mikkelsen

formand